

ТЕХНОЛОШКА ШКОЛА

ПАРАЋИН

**ИЗВЕШАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ
КВАЛИТЕТА РАДА**

**КЉУЧНА ОБЛАСТ: НАСТАВА И
УЧЕЊЕ**

2018. ГОДИНЕ

Адреса: др Драгољуба Јовановића бр. 2

Број телефона и факса: 035/561 697; директор: 569 504

Интернет адреса: tehnoloska@mts.rs

Име и презиме директора: Дејан Нешић

Име и презиме руководиоца тима за самовредновање: Ивана Миливојевић

Област квалитета: Настава и учење

Период трајања циклуса самовредновања: школска 2017/18. година

Чланови тима за самовредновање:

- Ивана Миливојевић, психолог - стручни сарадник
- Виолета Станић, наставник
- Снежана Илић, наставник
- Татјана Андрејић Милосављевић, наставник
- Анђелка Милановић, наставник
- Гордана Алексић, наставник

ТЕХНОЛОШКА ШКОЛА ПАРАЋИН

1. ЛИЧНА КАРТА ШКОЛЕ

Технолошка школа се налази у Параћину, граду у Поморављу, на обалама реке Црнице. Град је смештен на раскрсници важних саобраћајница и главни је индустријски центар у региону.

Развој школе одувек је пратио развој привреде и индустрије у нашем граду.

Потребе кнежевине Србије за израду сукна, шајака, чохе, ћебади, гајтана и вунених предива, довеле су до оснивања прве такве фабрике у Параћину 1880. године, а нешто касније и фабрике зејтина.

Са оснивањем ових фабрика појавила се и потреба за отварањем Грађанске школе у Параћину 1889. године, у којој су се школовали поједини стручни кадрови за потребе ових фабрика.

Женску занатску школу 1910. године основало је женско удружење „Коло српских сестара“. Ученице женске занатске школе су поред опште образовних предмета имале и практичну наставу.

Након другог светског рата, у Параћину је 1. октобра 1947. године основана школа за опште образовање радника, да би школске 1958./59., при Српској фабрици стакла била основана Индустријско – стакларска школа са интернатом, а већ следеће школске 1959/60. године основа је Хемијско технолошка техничка школа.

Школа са практичном обуком текстилне струке почиње школске 1966./67. године, као и школа за квалификоване раднике прехранбене струке.

Од тог времена почињу честе промене на основу захтева радних организација и условљене реформе средњег образовања. Реорганизацијама средњих школа, школа мења облике организовања и називе, па од школске 1989/90. године одлуком скупштине РС, под именом Текстилно технолошка школа, школује ученике у три подручја рада са више образовних профила.

Одлуком Владе РС од 19.10.1999. школа добија данашњи назив Технолошка школа. Одлуком Наставничког већа од 2008. године, школа слави Дан школе 21. фебруара. То је датум рођења др Драгољуба Јовановића, физичара и радиолога из Параћина

Наша школа

САМОВРЕНОВАЊЕ РАДА ТЕХНОЛОШКЕ ШКОЛЕ

Ради унапређивања и обезбеђивања квалитета свог рада, Технолошка школа је у периоду од школске 2005/06. до школске 2011/12. године је обрадила седам кључних области:

1. У школској 2005/2006. години изабрана је и обрађена кључна област у оквиру самовредновања и рада школе „**Ресурси**”. У овој области се вреднује: кадар, простор, опрема, располагање финансијским средствима..
2. У школској 2006/2007. години изабрана је и обрађена кључна област у оквиру самовредновања и рада школе „**Настава и учење**”. У овој области се прате и вреднују: планирање и припремање наставе и других облика образовно-васпитног рада, реализација наставе, активност ученика, начин учења, оцењивање, праћење, извештавање...
3. У школској 2007/2008. години изабрана је и обрађена кључна област у оквиру самовредновања и рада школе „**Етос**”. Област у којој се вреднује: квалитет климе и односа у школи и у окружењу, заједништва, сарадње, осећај припадности школи и окружењу, једнакост, правичност, партнерство...
4. У школској 2008/2009. години изабрана је и обрађена кључна област у оквиру самовредновања и рада школе „**Подршка ученицима**” Област у којој се сагледава: квалитет бриге о ученицима, подршка њиховог учења, социјалног и личног развоја, професионалне оријентације...
5. У школској 2009/2010. години изабрана је и обрађена кључна област у оквиру самовредновања и рада школе „**Руковођење, организација и обезбеђивање квалитета**“. Област у којој се вреднује: професионална компетенција, умеће и способности руководиоца, ефикасност руковођења, тимски рад, школски менаџмент, планирање и остваривање школског развојног плана, извештавање о квалитету рада, обезбеђивање квалитета...
6. У школској 2010/2011. години изабрана је и обрађена кључна област у оквиру самовредновања и рада школе „**Постигнућа ученика**“ У овој области је могуће вредновати: успех у учењу (на нивоу разреда, одељења, школе), квалитет знања, постигнућа ученика на квалификационим и пријемним испитима и такмичењима, мотивацију ученика, вредности код ученика...
7. У школској 2011/2012. години изабрана је и обрађена кључна област у оквиру самовредновања и рада школе „**Школски програм и годишњи програм рада**“. Вредновањем квалитета школског програма процењујемо: његову структуру, квалитет наставне понуде, усклађеност са специфичностима и потребама ученика, везу развојног плана са резултатима самовредновања школе...

КЉУЧНА ОБЛАСТ ЗА ШКОЛСКУ 2017/2018. ГОДИНУ НАСТАВА И УЧЕЊЕ

Стандарди квалитета	Критеријуми квалитета
2.3. Наставник прилагођава рад на часу образовно – васпитним потребама ученика	2.3.1. Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика 2.3.2. Наставник прилагођава темпо рада различитим потребама ученика 2.3.3. Наставник прилагођава наставни материјал индивидуалним карактеристикама ученика 2.3.4. Наставник посвећује време ученицима у складу са њиховим образовним и васпитним потребама 2.3.5. Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању
2.4. Ученици стичу знања на часу	2.4.1. Ученици су заинтересовани за рад на часу 2.4.2. Ученици активно учествују у раду на часу 2.4.3. Активности/радови ученика показују да су разумели предмет учења на часу 2.4.4. Ученици користе доступне изворе знања 2.4.5. Ученици користе повратну информацију да реше задатак/унапреде учење 2.4.6. Ученици процењују тачност одговора/решења 2.4.7. Ученици умеју да образложе како су дошли до решења
2.6. Наставник користи поступке вредновања који су у функцији даљег учења	2.6.1. Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика 2.6.2. Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика 2.6.3. Наставник похваљује напредак ученика 2.6.4. Наставник даје потпуну и разумљиву повратну информацију ученицима о њиховом раду 2.6.5. Наставник учи ученике како да процењују свој напредак
Додатни стандарди квалитета	
2.1. Наставник примењује одговарајуће дидактичко -методичка решења на часу	2.1.1. Наставник јасно истиче циљеве часа 2.1.2. Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима 2.1.3. Наставник истиче кључне појмове који ученици треба да науче 2.1.4. Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа 2.1.5. Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве

<p>2.2. Наставник учи ученике различitim техникама учења на часу</p>	<p>2.2.1. Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решење задатака/проблема 2.2.2. Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим 2.2.3. Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневог живота 2.2.4. Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области 2.2.5. Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу</p>
<p>2.5. Наставник ефикасно управља процесом учења на часу</p>	<p>2.5.1. Наставник ефикасно структурира и повезује делове часа 2.5.2. Наставник ефикасно користи време на часу 2.5.3. Наставник на конструктиван начин успоставља и одржава дисциплину у складу са договореним правилима 2.5.4. Наставник функционално користи постојећа наставна средства 2.5.5. Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу) 2.5.6. Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа</p>
<p>2.7. Наставник ствара подстицајну атмосферу за рад на часу</p>	<p>2.7.1. Наставник показује поштовање према ученицима 2.7.2. Наставник испољава емпатију према ученицима 2.7.3. Наставник адекватно реагује на међусобно неуважавање ученика 2.7.4. Наставник користи различите поступке за мотивисање ученика 2.7.5. Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу</p>

На састанку Тима за самовредновање одражаном 31.8.2017. године за школску 2017/18. годину изабрана је кључна област у оквиру самовредновања и рада школе „**Настава и учење**”.

АКЦИОНИ ПЛАН ТИМА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ

ОБЛАСТ: НАСТАВА И УЧЕЊЕ

ЗАДАЦИ	АКТИВНОСТИ	КРИТЕРИЈУМИ УСПЕХА	ИНСТРУМЕНТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ЕВАЛУА ЦИЈА(РОК)
Израда Годишњих и оперативних планова рада наставника	Преглед Годишњих и оперативних планова рада наставника	Усклађеност планова рада и међупредметна повезаност	Израђени планови наставника	Тим за самовредновање	Септембар октобар
Израда тестова знања Израда писмених задатака	Међусобна сарадња наставника и усклађивање наставних тема	Питања на тестовима су недвосмислена и прецизна Ученици разумеју постављена питања	Тестови Контролне вежбе Писмени задаци	Наставници Тим за самовредновање	Новембар Децембар
Преглед и корекција упитника за ученике	Примена упитника за ученике	Сви ученици учествују у тестирању	Упитници за ученике	Тим за самовредновање	Децембар
Преглед и корекција упитника за наставнике	Примена упитника за наставнике	Сви наставници учествују у тестирању	Упитници за наставнике	Тим за самовредновање	Децембар Јануар
Обрада упитника за ученике	Прегледање и оцењивање упитника за ученика	Сви ученици су урадили упитнике	Упитници за ученике	Тим за самовредновање	Јануар Фебруар
Обрада упитника за ученике	Прегледање и оцењивање упитника за наставнике	Сви наставници су урадили упитнике	Упитници за наставнике	Тим за самовредновање	Јануар Фебруар
Писање извештаја о обављеном тестирању	Прикупљање података Обрада резулта	Написан извештај	Обрађени упитници	Тим за самовредновање	Март Април

Инструменти и технике за спровођење самовредновања:

Упитник за наставнике, упитник за ученике и упитник за родитеље

Узорак:

Наставници 32

Ученици 96

Родитељи 64

План обраде података:

Рачунаће се:

1. Просечне оцене важности и тачности
2. Учешћа важности и тачности критеријума квалитета
3. Одступања важности од тачности критеријума квалитета

Циљ истраживања:

Утврдити квалитет наставе и квалитет учења ученика према процени како ученика тако и наставника

Резултати

ОБЛАСТ КВАЛИТЕТА 2:

НАСТАВА И УЧЕЊЕ

Процена родитеља ученика школе на основу извршене анкете приказана је у следећим табелама:

Атмосфера

ВАЖНО				Учесталост тврдње/исказа	ТАЧНО			
1	2	3	4		1	2	3	4
1	2	23	38	Атмосфера у школи је подстицајна за рад и учење	4	5	30	25
1	2	23	38	Укупно	4	5	30	25

питање	Просечна оцена		Одступања
	Важно	Тачно	
1.	3,53	3,19	0,34
просек	3,53	3,19	0,34

питање	Важно %				Тачно %			
	1	2	3	4	1	2	3	4
1.	1,56	3,13	35,94	59,38	6,25	7,81	46,88	39,06
укупно	1,56	3,13	35,94	59,38	6,25	7,81	46,88	39,06

Анкетирано је укупно 64 родитеља. Највећи број родитеља је на питање о атмосфери у школи дао одговор да је за њих атмосфера у школи врло важна (59,38%) а да је у већој мери (46,88%) тврдња тачна. Одступања између тврдње важно и тачно је 0,34.

Комуникација

ВАЖНО				Учесталост тврдње/исказа	ТАЧНО			
1	2	3	4		1	2	3	4
0	2	11	51	Комуникација са одељењским старешином је добра	2	6	8	48
0	4	22	38	Комуникација са предметним наставником је добра	4	7	28	25
1	0	29	34	Редовно долазим у школу и информишем се о успеху свог детета (не само на родитељским састанцима)	4	11	20	29
1	6	62	123	Укупно	10	24	56	102

питање	Просечна оцена		Одступања
	Важно	Тачно	
1.	3,77	3,59	0,18
2.	3,53	3,16	0,37
3.	3,50	3,16	0,34
просек	3,60	3,30	0,30

питање	Важно %				Тачно %			
	1	2	3	4	1	2	3	4
1.	0,00	3,13	17,19	79,69	3,13	9,38	12,50	75,00
2.	0,00	6,25	34,38	59,38	6,25	10,94	43,75	39,06
3.	1,56	0,00	45,31	53,13	6,25	17,19	31,25	45,31
укупно	1,56	3,13	32,29	64,06	5,21	12,50	29,17	53,13

Из табеле се може видети да на највећи број тврдњи важно и тачно родитељи заокружују бројеве 3 и 4.

Највеће одступање је на другој тврдњи (0,37) где родитељи сматрају врло важним комуникацију са предметним наставником и да је она у већој мери тачна (28 одговора).

Одговори родитеља на све три тврдње говоре да је за њих врло важна континуирана комуникација и сарадња са одељењским старешинама, предметним наставницима и свим запосленима у школи (64,06%). Међутим само 53,13% њих сматра у потпуности тврдњу тачном, што значи да родитељи и не долазе редовно у школу, тј. мимо родитељских састанака.

Оцењивање

ВАЖНО				Учесталост тврдње/исказа	ТАЧНО			
1	2	3	4		1	2	3	4
1	1	22	40	Критеријуми оцењивања су праведни и уједначени	5	11	25	23
2	2	20	40	У школи нема протекције и поклањања оцена	6	14	20	24
3	3	42	80	Укупно	11	25	45	47

питање	Просечна оцена		Одступања
	Важно	Тачно	
1.	3,58	3,03	0,55
2.	3,53	2,97	0,56
просек	3,55	3,00	0,55

питање	Важно %				Тачно %			
	1	2	3	4	1	2	3	4
1.	1,56	1,56	34,38	62,50	7,81	17,19	39,06	35,94
2.	3,13	3,13	31,25	62,50	9,38	21,88	31,25	37,50
укупно	2,34	2,24	32,81	62,50	8,59	19,53	35,16	36,72

Већина тестираних родитеља сматра тврдње важним и врло важним, што се и види из табеле, али када је у питању тачност тврдњи, одговори су у распону од нетачног (11) до потпуно тачног (47). Зато су одступања код обе тврдње 0,55, односно 0,56. Ипак ове тврдње тачно у већој мери и потпуно тачно заступа 71,88% анкетираних родитеља.

Извештавање

ВАЖНО				Учесталост тврдње/исказа	ТАЧНО			
1	2	3	4		1	2	3	4
1	2	22	39	Сваком наставнику могу да се обратим за информације	2	6	18	38
0	6	13	45	Одељењски старешина ме извештава о редовном похађању наставе мога детета (изостајање са наставе)	5	5	10	44
1	8	35	84	Укупно	7	11	28	82

питање	Просечна оцена		Одступања
	Важно	Тачно	
1.	3,55	3,44	0,11
2.	3,61	3,45	0,16
просек	3,58	3,45	0,13

питање	Важно %				Тачно %			
	1	2	3	4	1	2	3	4
1.	1,56	3,13	34,38	60,94	3,13	9,38	28,13	59,38
2.	0,00	9,38	20,31	70,31	7,81	7,81	15,63	68,75
укупно	1,56	7,82	27,35	65,63	5,47	8,59	21,88	64,06

Највећи број тврдњи и за важно и за тачно је заокружен под бројем 3 и 4. С тога су одступања врло мала (просечно 0,13). Више од половине испитаних родитеља (65,63%) и (64,06%) сматра ове тврдње врло важним и у потпуности тачним. Један број родитеља сматра ове тврдње мање важним (7,82%) и у мањој мери тачним (8,59%).

Корелација и примена знања

ВАЖНО				Учесталост тврдње/исказа	ТАЧНО			
1	2	3	4		1	2	3	4
0	2	15	47	Стечена теоријска знања су примењива у пракси	2	11	19	32
0	1	12	51	Изабрано занимање пружа могућност за даље усавршавање и образовање	0	1	13	50
0	1	20	43	Изабрана школа је испунила моја очекивања	1	5	21	37
0	4	47	141	Укупно	3	17	53	119

питање	Просечна оцена		Одступања
	Важно	Тачно	
1.	3,70	3,27	0,43
2.	3,78	3,77	0,01
3.	3,66	3,47	0,19
просек	3,71	3,50	0,21

питање	Важно %				Тачно %			
	1	2	3	4	1	2	3	4
1.	0,00	3,13	23,44	73,44	3,13	17,19	29,69	50,00
2.	0,00	1,56	18,75	79,69	0,00	1,56	20,31	78,13
3.	0,00	1,56	31,25	67,19	1,56	7,81	32,81	57,81
укупно	0,00	2,08	24,48	73,44	1,56	8,85	27,60	61,98

Највећи број одговора на тврдње и за важно и за тачно је под бројем 3 и 4. Највеће одступање је на првој тврдњи (0,43), а најмање на другој тврдњи (0,01) што говори у прилог чињеници да је целокупни наставни процес конципиран на усвајању теоријских, али не и на практичној примени стечених знања. Корелација и примена знања је за родитеље врло важна (73,44%), а на основу добијених одговора и потпуно тачна (61,98%).

Препоручене мере:

У даљем раду треба посветити пажњу на побољшању атмосфере за рад и учење, унапредити комуникацију на релацији родитељ/старатељ – школа, подстицати родитеље/старатеље да се чешће информишу о успеху и постигнућима свог детета и изостајању са наставе. Јавно похваљивати и награђивати ученике без изостанака, као и оне који постижу значајне успехе у учењу. Континуирано подржавати и награђивати јаке стране код сваког ученика, кроз подстицајно оцењивање.

Резултати

ОБЛАСТ КВАЛИТЕТА 2:

НАСТАВА И УЧЕЊЕ

Процена ученика школе на основу извршене анкете приказана је у следећим табелама:

Одговорност ученика

ВАЖНО				Учесталост тврдње/исказа				ТАЧНО			
5	3	33	56	Мој школски успех највише зависи од мене лично				2	7	26	62
5	18	43	31	Објективно процењујем своје знање				8	11	49	29
13	14	31	39	Редовно учим код куће				13	33	32	19
6	8	19	64	Кад нисмо довољно разумели градиво, захтевамо додатна објашњења				12	16	21	48
6	9	30	52	Користим упутства наставника да бих боље савладао градиво				11	16	27	43
7	11	26	53	Не избегавам писмене задатке и провере знања				8	10	25	54
29	11	27	30	Користим допунску наставу као помоћ у учењу				36	26	12	23
48	12	17	20	Тражим помоћ од школског психолога због тешкоћа у учењу				71	12	7	7
11	12	29	45	Изостајем са наставе само када сам болестан				13	14	19	51
130	98	255	390	Укупно				174	145	218	336

питање	Просечна оцена		Одступања
	Важно	Тачно	
1.	3,44	3,53	0,09
2.	3,03	3,02	0,01
3.	2,99	2,59	0,40
4.	3,45	3,08	0,37
5.	3,32	3,05	0,27
6.	3,29	3,29	0,00
7.	2,60	2,23	0,37
8.	2,09	1,48	0,61
9.	3,11	3,11	0,00
просек	3,04	2,82	0,25

питање	Важно %				Тачно %			
	1	2	3	4	1	2	3	4
1.	5,15	3,09	34,02	57,73	2,06	7,22	26,80	63,90
2.	5,15	18,56	44,33	31,96	8,25	11,34	50,52	29,90
3.	13,40	14,43	31,96	40,21	13,40	34,02	32,99	19,59
4.	6,19	8,25	19,59	65,98	12,37	16,49	21,65	49,48
5.	6,19	9,28	30,93	53,61	11,34	16,49	27,84	44,33
6.	7,22	11,34	26,80	54,64	8,25	10,31	25,77	55,67
7.	29,90	11,34	27,84	30,93	37,11	26,80	12,37	23,71
8.	49,48	12,37	17,53	20,62	73,20	12,37	7,22	7,22
9.	11,34	12,37	29,90	46,39	13,40	14,43	19,59	52,58
укупно	14,89	11,23	29,21	44,67	19,93	16,61	24,97	38,49

На основу анализе резултата из табеле може се видети да су ученици врло објективни и да себе сматрају најодговорнијим за сопствени успех и постигнућа у школи. Највећи број одговора за све тврдње из табеле које се односе на одговорност ученика су оцењене као важне (255) и врло важне (390). врло слични резултати су добијени за тврдњу тачно (218 и 336).

Одступања за тврдње 6 и 9 не постоје, а за тврдњу 2 одступање је само 0,01. Највеће одступање кад је одговорност ученика у питању се односи на тврдњу 8, где 48 ученика сматра неважном, а 71 нетачном. Резултати ове тврдње могу указивати на то да ученици не знају да им школски психолог може пружити адекватну помоћ због тешкоћа у учењу или сматрају да за тим немају потребе.

Више од половине анкетираних ученика сматра тврдње 1, 4, 5 и 6 врло важним и у потпуности тачним, што значи да су свесни своје одговорности за лични успех. Зато траже додатна објашњења од наставника, користе допунску наставу као вид помоћи у учењу и савладавању градива.

Препоручене мере: на основу добијених резултата анкете може се закључити да су ученици свесни своје одговорности за рад и напредовање, али у недовољној мери користећ помоћ стучног сарадника – психолога. Зато се препоручује одељењским старешинима и предметним наставницима да упуте ученике на ту врсту помоћи.

Начин учења

ВАЖНО				Учесталост тврдње/исказа				ТАЧНО			
5	2	19	70	Наставници више вреднују разумевање градива него учење напамет				7	8	16	65
8	11	24	53	Учим са разумевањем а не напамет				14	15	28	39
9	14	27	46	Доста научим још на часу кад се предаје ново градиво				14	19	36	27
14	12	19	51	Бележим на часу оно што је важно				21	11	17	47
15	13	31	37	Учим редовно а не кампањски				21	28	27	20
10	11	21	54	Изражавам се својим стилем, а не онако како пише у				12	16	26	42
5	8	32	51	Правим разлику између важних делова и детаља у				6	12	36	42
21	19	23	33	За учење и домаће задатке користим различите материјале (часопис, интернет, ТВ...)				28	19	18	31
87	90	196	395	Укупно				123	128	204	313

питање	Просечна оцена		Одступања
	Важно	Тачно	
1.	3,60	3,45	0,15
2.	3,27	2,96	0,31
3.	3,15	2,79	0,36
4.	3,11	2,94	0,17
5.	2,94	2,48	0,46
6.	3,24	3,02	0,22
7.	3,34	3,19	0,15
8.	2,70	2,54	0,16
просек	3,17	2,92	0,25

питање	Важно %				Тачно %			
	1	2	3	4	1	2	3	4
1.	5,21	2,08	19,79	72,92	7,29	8,33	16,67	67,71
2.	8,33	11,46	25,00	55,21	14,58	15,63	29,17	40,63
3.	9,38	14,58	28,13	47,92	14,58	19,76	37,50	28,13
4.	14,58	12,50	19,79	53,13	21,88	11,46	17,71	48,96
5.	15,63	13,54	32,29	38,54	24,88	29,17	28,13	20,83
6.	10,42	11,46	21,88	26,25	12,50	16,67	27,08	43,75
7.	5,21	8,33	33,33	53,13	6,25	12,50	37,50	43,75
8.	21,88	19,79	23,96	34,38	29,17	19,79	18,75	32,29
укупно	11,33	11,72	25,52	51,43	16,02	16,67	26,56	40,76

Увидом у табелу за учесталост одговора који се тичу начина учења, може се закључити да је распон одговора од 1 до 4 и за важно и за тачно, иако је највећи број одговора врло важно (395) и потпуно тачно (313).

Највеће одступање је на тврдњи 5 „Учим редовно а не кампањски“, где је највећи распон одговора и за важно и за тачно од 1 до 4, што значи да ученици сматрају да редовно учење није важно, па зато редовно и не уче. На основу одговора ученика може се закључити да наставници више вреднују разумевање градива него учење напамет (72,92%), а 67,71% сматра ту тврдњу у потпуности тачном. Учење са разумевањем а не напамет сматра врло важним 55,21% ученика, а само 40,63% ученика каже да је то потпуно тачно. Велико одступање је и код тврдње 3 „Доста научим још на часу кад се предаје ново градиво“, што указује на чињеницу да ученици у великој мери уче напамет и да зато не могу да повежу ново градиво са претходно стеченим знањем.

Препоручене мере: из свега напред наведеног може се констатовати да велики број ученика учи кампањски и напамет па због тога нема систем учења и сопствени стил у изражавању. Зато је препорука да се ученици мотивишу за континуирани рад и да им се укаже на важност константног учења, како би се знања стално допуњавала, проширивала и међусобно повезивала.

Комуникација и сарадња

ВАЖНО				Учесталост тврдње/исказа	ТАЧНО			
10	8	23	55	Наставници се прецизно и јасно изражавају	10	19	39	28
5	7	33	51	Слободно износим своје мишљење и запажање о градиву и начину рада на часу	13	17	31	35
4	9	29	54	Добијамо повратну информацију од наставника о тачности и квалитету одговора	6	17	38	35
8	15	23	50	Заједно са наставником коментаришемо наше одговоре	16	13	26	41
9	10	23	54	Наставници се учтиво обраћају и поштују сваког ученика	14	18	31	33
12	19	26	39	Пажљиво слушам друге ученике	11	28	27	30
9	11	15	61	Наставници не вређају друге ученике када праве грешке	14	13	23	46
5	13	28	50	Сарађујемо и радимо неке задатке на часу групно	6	16	33	41
7	6	21	62	У школи се поштује личност наставника и ученика	9	11	30	46
17	8	28	43	Знам имена и презимена својих наставника	18	15	28	35
6	11	32	47	Заједно са наставницима припремамо и реализујемо делове наставе (видео презентације, радионице, предавања)	8	14	30	44
92	117	281	566	Укупно	125	181	336	414

питање	Просечна оцена		Одступања
	Важно	Тачно	
1.	3,28	2,89	0,39
2.	3,35	2,92	0,43
3.	3,39	3,06	0,33
4.	3,20	2,96	0,24
5.	3,27	2,86	0,41
6.	2,96	2,79	0,17
7.	3,33	3,05	0,28
8.	3,28	3,14	0,14
9.	3,44	3,18	0,26
10.	3,01	2,83	0,18
11.	3,25	3,15	0,10
просек	3,25	2,98	0,26

питање	Важно %				Тачно %			
	1	2	3	4	1	2	3	4
1.	10,42	8,33	23,96	57,29	10,42	19,79	40,63	29,17
2.	5,21	7,29	34,38	53,13	13,54	17,71	32,29	36,46
3.	4,17	9,38	30,21	56,25	6,25	17,71	39,58	36,46
4.	8,33	15,63	23,96	52,08	16,67	13,54	27,08	42,71
5.	9,38	10,42	23,96	56,25	14,58	18,75	32,29	34,38
6.	12,50	19,79	27,08	40,63	11,46	29,17	28,13	31,25
7.	9,38	11,46	15,63	63,54	14,58	13,54	23,96	47,92
8.	5,21	13,54	29,17	52,08	6,25	16,67	34,38	42,71
9.	7,29	6,25	21,88	64,58	9,38	11,46	31,25	47,92
10.	17,71	8,33	29,17	44,79	18,75	15,63	29,17	36,46
11.	6,25	11,46	33,33	48,96	8,33	14,58	31,25	45,83
укупно	8,71	11,08	26,61	53,60	11,84	17,14	31,82	39,20

Анализом одговора ученика може се закључити да су комуникација и сарадња на релацији наставник – ученик важне (281) и врло важне (566), а кад је реч о тачности тврдњи највећи број је под 3 и 4 (336 и 414). Не мали број одговора на тврдње тачно је под 1 и под 2 (125 и 181).

Највећа одступања су код одговора 2, 5, 1 и 3. Ученици сматрају да је врло важно да добију повратну информацију од наставника о тачности и квалитету одговора, али проблем настаје услед слабије активности ученика на часу, што значи да они нису научени, подстицани да слободно износе своја мишљења и запажања о градиву и начину рада на часу. Најмање одступање је код одговора на тврдњи број 11 што наводи на закључак да заједничка припрема и реализација наставе даје најбоље резултате, па то може бити модел за побољшање комуникација и сарадње.

Ученици нису задовољни комуникацијом на релацији наставник – ученик и сматрају да нису у довољној мери уважени као личности. Такође се може закључити да и комуникација на релацији ученик – ученик није задовољавајућа и да и ту недостаје међусобна толеранција и поштовање.

Препоручене мере: због слабије комуникације на релацији ученик – наставник, препорука је да се у оквиру редовне наставе подстиче, пружа подршка ученицима у припремању и реализацији наставног градива. Активан приступ настави је једанод начина да се то у потпуности реализује.

Рационалост и организација

ВАЖНО				Учесталост тврдње/исказа	ТАЧНО			
5	6	18	67	Наставници се труде да нам разјасне градиво које учимо	7	9	34	46
5	4	24	63	У учионици имамо све што нам је потребно за наставу	10	11	30	45
7	12	31	46	На часу стижемо да урадимо све што треба	12	20	42	22
6	8	28	54	Наставници користе наставна средства и наставни материјал за рад	6	16	26	48
12	10	19	55	Добро смо информисани о организацији рада у школи (допунска настава, секције, такмичења)	16	15	26	39
4	11	27	54	Радимо задатке у складу са нашим могућностима	10	19	37	30
7	12	27	50	Лако и брзо отклањамо сметње и неспоразуме у току часа	17	21	30	28
12	9	22	53	Не губимо часове у току редовне наставе	15	15	41	25
17	9	17	53	Распоред часова је добро урађен	27	19	22	28
75	81	213	213	Укупно	120	145	288	311

питање	Просечна оцена		Одступања
	Важно	Тачно	
1.	3,53	3,24	0,29
2.	3,51	3,15	0,46
3.	3,21	2,77	0,24
4.	3,35	3,21	0,14
5.	3,22	2,92	0,30
6.	3,36	2,91	0,45
7.	3,25	2,72	0,53
8.	3,21	2,79	0,42
9.	3,10	2,53	0,57
просек	3,30	2,92	0,38

питање	Важно %				Тачно %			
	1	2	3	4	1	2	3	4
1.	5,21	6,25	18,75	69,79	7,29	9,38	35,42	47,92
2.	5,21	4,17	25,00	65,63	10,42	11,46	31,25	46,88
3.	7,29	12,50	32,19	47,92	12,50	20,83	43,75	22,92
4.	6,25	8,33	29,17	56,25	6,25	16,67	27,08	50,00
5.	12,50	10,42	19,79	57,29	16,67	15,63	27,08	40,63
6.	4,17	11,46	28,13	56,25	10,42	19,79	38,54	31,25
7.	7,29	12,50	28,13	52,08	17,71	21,88	31,25	29,17
8.	12,50	9,38	22,92	55,21	15,63	15,63	42,71	26,04
9.	17,71	9,38	17,71	55,21	28,13	19,79	22,92	29,17
укупно	8,68	9,38	24,65	24,65	29,13	19,79	22,92	29,17

Према тврдњама анкетираних ученика на питања о рационалности и организацији рада у школи, највећи број тврдњи за важно је био под 3 (24,65%) и 4 (29,13%). То значи да овај аспект наставног процеса сматрају важним и врло важним. Одговори на трдње тачно такође су углавном под 3 и 4 (288 и 311), али је чак 265 одговора заокружено под бројем 1 и 2, што значи да у рационалност и организација у школи прилично лоши. На основу свих тврдњи највећи проблем настаје због слабије комуникације на релацији ученик – ученик, ученик – наставник. И поред тога наставници се труде да користе наставна средства и наставни материјал, како би ученицима што више и боље приближили наставно градиво. У прилог томе говори и чињеница да је одступање најмање на тврдњи број 4 (0,14).

Укупан проценат одговора за све тврдње је у распону од 1 до 4 и то скоро једнак проценат под 1 - нетачно и 4 - у потпуности тачно.

Препоручена мере: подстицање и афирмација ваннаставних активности (спортска такмичења, приредбе, смотре, сајмови образовања, ученичко предузетништво) и укључивање што већег броја ученика у исте.

Подстицање ученика

ВАЖНО				Учесталост тврдње/исказа	ТАЧНО			
7	7	27	55	На почетку часа наставник објашњава шта, како и зашто	12	13	31	40
5	6	22	63	Постављамо питања наставнику у вези са градивом	10	12	40	34
6	15	26	49	Наставници користе наша питања да боље објасне градиво	10	18	36	32
4	11	22	59	Наставници наводе корисне примере	8	8	33	47
6	13	25	52	Одговоре на питања дају и ученици који се не јављају	9	14	28	45
9	9	25	53	Оцене и коментаари наставника нас подстичу на рад	11	15	32	38
12	12	27	45	Мотивисан сам да учим и покажем шта знам	16	26	30	24
17	15	24	40	Школско градиво ме подстиче да учим и истражујем	27	21	31	17
17	11	22	46	Наставници нас охрабрују да свладамо школске задатке	28	23	29	16
83	99	220	462	Укупно	131	150	290	293

питање	Просечна оцена		Одступања
	Важно	Тачно	
1.	3,35	3,03	0,32
2.	3,49	3,02	0,47
3.	3,23	2,94	0,29
4.	3,42	3,24	0,18
5.	3,28	3,14	0,14
6.	3,27	3,01	0,26
7.	3,09	2,65	0,44
8.	2,91	2,40	0,51
9.	3,01	2,34	0,67
просек	3,23	2,86	0,36

питање	Важно %				Тачно %			
	1	2	3	4	1	2	3	4
1.	7,29	7,29	28,13	57,29	12,50	13,54	32,29	41,67
2.	5,21	6,25	22,92	65,63	10,42	12,50	41,67	35,42
3.	3,25	15,63	27,08	51,04	10,42	18,75	37,50	33,33
4.	4,17	11,16	22,92	61,46	8,33	8,33	34,38	48,96
5.	6,25	13,54	16,04	54,17	9,38	14,58	29,17	46,88
6.	9,38	9,38	26,04	55,21	11,46	15,63	33,33	39,58
7.	12,50	12,50	28,13	46,88	16,67	27,08	31,25	25,00
8.	17,71	15,63	25,00	41,67	28,13	21,88	32,29	17,71
9.	17,71	11,46	22,92	47,92	29,17	23,96	30,21	16,67
укупно	9,61	11,46	25,46	53,47	15,16	17,36	33,56	33,91

Анализом података из табела за питања везана за подстицање ученика, добили смо следеће резултате, највећи број одговора за тврдњу важно је под 3 и 4, као и за тврдњу тачно. Најмања одступања су код питања 5 (0,14) па се може закључити да наставници подстичу и мање активне ученике и да наводе корисне примере како би се градиво лакше савладало (тврдња број 4). У потпуној супротности су одговори на тврдње број 8 и 9 где су мишљења врло различита, што се може видети из дела табеле за тврдњу тачно. За ученике школско градиво није подстицајно за учење и даље истраживање па и охрабривање наставника изостаје.

Тврдње за важно и тачно изражене у процентима говоре да је ипак највећи број одговора под 3 и 4.

Препоручена мере: иако наставници подстичу ученике у савладавању градива ипак школско градиво није довољно подстицајно за њих, па је потребно уложити додатне напоре како би им се приближило

Корелација и примена знања

ВАЖНО				Учесталост тврдње/исказа	ТАЧНО			
17	10	28	41	Поред уџбеника и приручника за учење користимо и друге изворе (енциклопедије, часописе, интернет...)	25	18	28	25
6	10	25	55	На часу повезујемо знања из више предмета и примере из живота	12	11	33	40
19	12	16	49	Употебио/ла сам знање из школских предмета за неки самостални рад (есеј, конкурс, часопис...)	28	18	22	28
14	9	24	49	У школи се организују секције и пројекти у којима учествују и ученици	16	14	29	37
13	8	17	58	У школи стичем корисна знања за живот и даље школовање	14	9	25	48

3	15	23	55	Знам за могућност и начин коришћења интерната, опреме и литературе у школи	7	18	27	44
8	10	19	59	Наставници награђују широка/интердисциплинарна знања ученика	11	21	28	36
80	74	152	366	Укупно	113	109	192	258

питање	Просечна оцена		Одступања
	Важно	Тачно	
1.	2,97	2,55	0,42
2.	3,34	3,05	0,29
3.	2,99	2,52	0,47
4.	3,13	2,91	0,22
5.	3,25	3,11	0,14
6.	3,35	3,13	0,22
7.	3,34	2,93	0,41
просек	3,20	2,89	0,31

питање	Важно %				Тачно %			
	1	2	3	4	1	2	3	4
1.	17,71	10,42	29,17	42,71	26,04	18,75	29,17	26,04
2.	6,25	10,42	26,04	57,29	12,50	11,46	34,38	41,67
3.	19,79	12,50	16,67	51,04	29,17	18,75	22,92	29,17
4.	14,58	9,38	25,00	51,04	16,67	14,58	30,21	38,54
5.	13,54	8,33	17,71	60,42	14,58	9,38	26,04	50,00
6.	3,13	15,63	23,96	57,29	7,29	18,75	28,13	45,83
7.	8,33	10,42	19,79	61,46	11,46	21,88	29,17	37,50
укупно	11,90	11,01	22,62	54,46	16,82	16,22	28,57	38,39

Како се може прочитати из табеле учесталост понуђених тврдњи је највећа и за важно и за тачно под 3 и 4. Упоредивањем табела у којима су исказане просечне оцене могу се уочити највећа одступања код трећег, првог и седмог питања (0,47, 0,42, 0,41) што значи да ученици у мањој мери користе стечена знања за неки самостални рад и да поред уџбеника за учење слабије користе друге изворе информација. Најмање одступање је код питања број 5 (0,14) што је у потпуној супротности са понуђеном тврдњом под бројем 3.

Већина испитиваних ученика на већину тврдњи даје одговоре по 3 и 4 и за важно и за тачно.

Препоручена мере: подстицати ученике да осим уџбеника и приручника за учење користе и друге изворе информација, како би проширили своја знања. Коришћење додатних извора информација би требало да им послужи као додатни стимуланс за самостални рад, повезивање знања из више предмета, за живот уопште и даље школовање.

Праћење и оцењивање

ВАЖНО				Учесталост тврдње/исказа	ТАЧНО			
6	10	21	59	Јасно ми је шта се од мене тражи у оцењивању знања	15	16	25	40
5	10	17	64	Имам прилику да се исказем усмено и писмено приликом оцењивања знања	6	11	22	57
7	11	20	58	Наставници редовно прате наш рад	12	18	32	34
5	2	22	67	Знам како могу да поправам оцену	8	9	29	50
5	8	18	68	У оцењивању се узимају у обзир све ученикове активности и интересовање за предмет	8	12	29	47
8	17	21	50	Оцена ми служи као оријентација у напредовању	8	18	31	39
9	11	20	56	Оцењивање је јавно и временски добро распоређено	14	21	30	31
9	10	23	54	Критеријуми оцењивања су праведни и уједначени	17	26	32	21
12	9	22	53	У школи нема протекције и поклањања оцена	19	15	32	30
8	9	15	64	Оцене су образложене и јасне	16	13	21	46
74	97	199	590	Укупно	123	159	283	395

питање	Просечна оцена		Одступања
	Важно	Тачно	
1.	3,39	2,94	0,55
2.	3,46	3,35	0,11
3.	3,34	2,92	0,42
4.	3,57	3,26	0,31
5.	3,49	3,20	0,29
6.	3,18	3,05	0,13
7.	3,28	2,81	0,47
8.	3,27	2,59	0,68
9.	3,21	2,76	0,45
10.	3,41	3,01	0,40
просек	3,36	2,99	0,37

питање	Важно %				Тачно %			
	1	2	3	4	1	2	3	4
1.	6,25	10,42	21,88	61,46	15,63	16,67	26,04	41,67
2.	5,21	10,42	17,71	66,67	6,25	11,46	22,92	59,38
3.	7,29	11,46	20,83	60,42	12,50	18,75	33,33	35,42
4.	5,21	2,08	22,92	69,79	8,33	9,38	30,21	52,08
5.	5,21	8,33	18,75	67,71	8,33	12,50	30,21	48,96
6.	8,33	17,71	21,88	52,08	8,33	18,75	32,29	40,63
7.	9,38	11,46	20,83	58,33	14,58	21,88	31,25	32,29
8.	9,38	10,42	23,96	56,25	17,71	27,08	33,33	21,88
9.	12,50	9,38	22,92	55,21	19,79	15,63	33,33	31,25
10.	8,33	9,38	15,63	66,67	16,67	13,54	21,88	47,92
укупно	7,71	10,10	20,73	61,46	12,81	16,56	29,48	41,15

На понуђене тврдње које се односе на праћење и оцењивање, највећи број ученика (590) сматра их врло важним, а такође и тачним и у потпуности тачним (283, 395).

Највеће одступање је на тврдњама број 8 (0,68), што значи да ученици имају утисак да критеријуми у оцењивању нису праведни и уједначени, тврдњи број 1 (0,55) што значи да ученицима није у потпуности јасно шта се од њих тражи при оцењивању. Увидом у табелу се може констатовати да су одговори на тврдње 7,8 ,9 и 10 мало другачије распоређени. Иако све тврдње сматрају врло важним, ипак нису све и у потпуности тачне. Велики број тврдњи ученици сматрају нетачним или у мањој мери тачним.

Препоручена мере: уједначити критеријуме оцењивања увођењем стандарда у оцењивању. С обзиром да ученицима није увек јасно шта се од њих тражи при оцењивању, неопходна су додатна објашњења и образложења оцене. Оцене морају бити јавне, јасне и образложене.

Извештавање

ВАЖНО				Учесталост тврдње/исказа				ТАЧНО			
10	11	20	55	Наставници нас извештавају о напредовању и учењу				16	15	25	40
11	12	18	55	Сваком наставнику могу да се обратим за информацију о мом напредовању				19	16	26	35
10	12	13	61	Моји родитељи се редово обавештавају о мом раду, успеху и понашању				14	16	23	43
6	7	23	60	Извештаји о мом раду су реални и потпуни				9	19	31	37
9	5	26	56	Извештај о мом раду не садржи само бројчане оцене				13	15	26	42
7	9	24	56	У извештајима се обраћа пажња на посебне успехе и тешкоће ученика				11	16	29	40
17	10	16	53	И ученици имају прилику да дају извештај о настави и учењу				19	11	31	35
70	66	140	396	Укупно				101	108	191	272

питање	Просечна оцена		Одступања
	Важно	Тачно	
1.	3,25	2,93	0,32
2.	3,22	2,80	0,42
3.	3,30	2,99	0,31
4.	3,43	3,00	0,43
5.	3,43	3,01	0,42
6.	3,43	3,02	0,41
7.	3,09	2,85	0,24
просек	3,28	2,94	0,34

питање	Важно %				Тачно %			
	1	2	3	4	1	2	3	4
1.	10,42	11,46	20,83	57,29	16,67	15,63	26,04	41,67
2.	11,46	12,50	18,75	57,29	19,79	16,67	27,08	36,46
3.	10,42	12,50	13,54	63,54	14,58	16,67	23,96	44,79
4.	6,25	7,29	23,96	62,50	9,38	19,79	32,29	38,54
5.	9,38	5,21	27,08	58,33	13,54	15,63	27,08	43,75
6.	7,29	9,38	25,00	58,33	11,46	16,67	30,21	41,67
7.	17,71	10,42	16,67	55,21	19,79	11,46,	32,29	36,46
укупно	10,42	9,82	20,83	58,93	15,03	16,07	28,42	40,48

На основу резултата анкете о извештавању ученици понуђене тврдње сматрају врло важним, али не и тачним. Иако је највећи број одговора за тачно под 4 (272) ипак 101 испитаник сматра ове тврдње нетачним, 108 их сматра у мањој мери, а 191 у већој мери тачним. Највеће одступања су код тврдњи 4, 2, 5, 6. На основу тога се може закључити да ученици не добијају редовно извештај о свом раду као и да недостаје формативно оцењивање.

Увидом у табелу у којој су резултати анкете изражени у процентима, може се видети да су за ученике понуђене тврдње врло важне 58,93%, али да су оне у потпуности тачне у 40,48%.

Препоручена мере: извештавање ученика о њиховим постигнућима и напредовању мора бити континуирано. Мора се више посветити пажња формативном оцењивању. Такође треба пружити прилику и омогућити ученицима да и они активно учествују и дају своја мишљења о свим аспектима живота и рада школе.

Резултати

ОБЛАСТ КВАЛИТЕТА 2:

НАСТАВА И УЧЕЊЕ

Процена наставника школе на основу извршене анкете приказана је у следећим табелама:

Начин учења

ВАЖНО				Учесталост тврдње/исказа	ТАЧНО			
1	2	3	4		1	2	3	4
1	0	10	21	Примењујем различите облике, методе и технике рада на часу, јер ученици имају различите стилове учења, способности и интересовања	1	2	12	17
1	1	11	19	Упућујем ученике у разне технике учења	2	1	16	13
1	0	7	24	Учим ученике да разликују битно од небитног	0	1	5	26
2	1	9	20	Подстичем ученике да уче путем открића и решавања проблема	1	3	11	17
1	1	6	24	Подстићем ученике на активно стицање знања	0	1	11	20
0	1	5	26	Проверавам да ли ученици препознају примену наученог	1	0	12	19
1	1	7	23	Упућујем и подстичем ученике да користе додатне материјале(енциклопедије, књиге, часописе, интернет...)	0	4	6	22
7	5	55	15	Укупно	5	12	73	13

питање	Просечна оцена		Одступања
	Важно	Тачно	
1	3.59	3.41	0.18
2	3.50	3.25	0.25
3	3.69	3.78	0.09
4	3.47	3.38	0.09
5	3.66	3.59	0.07
6	3.78	3.53	0.25
7	3.63	3.56	0.07
просек	3.62	3.50	0.12

питање	Важно %				Тачно %			
	1	2	3	4	1	2	3	4
1.	3.13	0.00	31.25	65.63	3.13	6.25	37.50	53.13
2.	3.13	3.13	34.38	59.38	6.25	3.13	50.00	40.63
3.	3.13	0.00	21.88	75	0.00	3.13	15.63	81.25
4.	6.25	3.13	28.13	62.50	3.13	9.38	34.38	53.13
5.	3.13	3.13	18.75	75	0.00	3.13	34.38	62.50
6.	0.00	3.13	15.63	81.25	3.13	0.00	37.50	59.38
7.	3.13	3.13	21.88	71.88	0.00	12.50	18.75	68.75
укупно	3.13	2.23	24.55	70.09	2.23	5.36	32.59	59.82

Из табеле се може закључити да наставници подстичу ученике да у току рада разликују битно од небитног, да примењују различите технике учења, да активно стичу знања, упућују ученике на коришћење додатних материјала. Недостатак је примена различитих техника учења, па треба радити на томе.

Већина тестираних наставника сматра тврдње важним и у већој мери тачним (70.09% и 59,82%).

Препоручена мере: осим што треба да уведу нове и различите технике учења, наставници морају да раде на добијању повратне информације о ефектима рада и учења применом нових метода.

Праћење и оцењивање

ВАЖНО				Учесталост тврдње/исказа	ТАЧНО			
1	2	3	4		1	2	3	4
0	2	7	23	Вредновање и проверу подстигнућа ученика остварујем у свим фазама наставног процеса	0	2	11	19
0	1	6	25	Бележим податке за приказ резултата учења ученика(кратке белешке, описни коментари о раду ученика, записи о самооцењивању ученика и узајамном ученичком оцењивању...)	0	3	11	18
0	1	5	26	Бележим податке за приказ напредовања ученика(пратим постигнућа ученика, резултате тестирања)	2	2	5	23
0	0	3	29	Помажем ученицима који имају тешкоћа у савладавању програма	1	1	5	25
1	0	3	28	Ценим активности и доприносе сваког ученика	1	0	4	27
1	0	3	28	Оцењивање вршим у складу са прописаним правилима о оцењивању ученика	0	1	3	28

1	0	2	29	Оцењивањем проверавам степен усвојеног знања и ниво разумевања	0	1	2	29
1	0	4	27	Оцењивањем проверавам способност примене стечених знања и способности	0	2	5	25
1	0	3	28	Знања ученика порецењујем на различите начине (усмена комуникација на часу, тестирање, писмене вежбе)	0	1	2	29
1	1	2	28	При оцењивању узимам у обзир залагање ученика	1	0	2	29
0	2	4	26	Оцењивање користим за процену ефикасности своје наставе и рада ученика и даље планирање	0	1	9	22
6	7	42	297	Укупно	5	14	59	274

питање	Просечна оцена		Одступања
	Важно	Тачно	
1.	3.66	3.53	0.13
2.	3.75	3.47	0.28
3.	3.78	3.53	0.25
4.	3.91	3.69	0.22
5.	3.81	3.78	0.03
6.	3.81	3.84	0.03
7.	3.84	3.88	0.04
8.	3.78	3.72	0.07
9.	3.81	3.88	0.07
10.	3.78	3.84	0.06
11.	3.75	3.66	0.11
просек	3.79	3.71	0.08

питање	Важно %				Тачно %			
	1	2	3	4	1	2	3	4
1.	0.00	6.25	21.88	71.78	0.00	6.25	34.38	59.38
2.	0.00	3.13	18.75	78.13	0.00	9.38	34.38	56.25
3.	0.00	3.13	15.63	81.25	6.25	6.25	15.63	71.78
4.	0.00	0.00	9.38	90.63	3.13	3.13	15.63	78.13
5.	3.13	0.00	9.38	87.50	3.13	0.00	12.50	84.38
6.	3.13	0.00	9.38	87.50	0.00	3.13	9.38	87.50
7.	3.13	0.00	6.25	90.63	0.00	3.13	6.25	90.63
8.	3.13	0.00	12.50	84.38	0.00	6.25	15.63	78.13
9.	3.13	0.00	9.38	87.50	0.00	3.13	6.25	90.63
10.	3.13	3.13	6.25	87.50	3.13	0.00	6.25	90.63
11.	0.00	6.25	12.50	81.25	0.00	3.13	28.13	68.75
укупно	1.70	1.99	11.93	84.38	1.42	3.98	16.76	77.84

Највећи број тврдњи и за важно и за тачно је заокружен под бројем 4. С тога су одступања врло мала (просечно 0,08). Више од половине испитаних наставника сматра праћење и оцењивање ученика врло важним и употпуности тачним, (84.38%) и (77.84%)

Препоручена мере: с обзиром на врло мала одступања код свих тврдњи и за важно и за тачно, може се стећи утисак да су праћење и оцењивање рада ученика континуирани и ефикасни. Без обзира на то препорука је да наставници и даље раде на усавршавању п међупредметном усклађивању наставних планова и програма, у циљу добијања што бољих резултата и постигнућа ученика.

Извештавање

ВАЖНО				Учесталост тврдње/исказа	ТАЧНО			
1	2	3	4		1	2	3	4
0	1	5	26	Поштујем и остварујем утврђену процедуру извештавања у школи	1	0	7	24
0	0	8	24	Са процедуром извештавања у школи упознао сам ученике и родитеље	1	3	6	22
1	0	7	24	Родитеље благовремено информишем о раду, успеху и понашању ученика	2	3	5	22
0	3	6	23	У извештајима о напредовању ученика, описујем темпо којим ученик достиже нивое постигнућа у односу на прописане задатке и циљеве	0	5	7	20
2	1	4	25	Обезбеђујем двосмерну комуникацију са родитељима	2	3	3	24
3	5	30	122	Укупно	61	28	11	112

питање	Просечна оцена		Одступања
	Важно	Тачно	
1.	3.78	3.69	0.09
2.	3.75	3.53	0.22
3.	3.69	3.47	0.22
4.	3.63	3.47	0.16
5.	3.63	3.53	0.10
просек	3.70	3.54	0.16

питање	Важно %				Тачно %			
	1	2	3	4	1	2	3	4
1.	0.00	3.13	15.63	81.25	3.13	0.00	21.88	75.00
2.	0.00	0.00	25.00	75.00	3.13	9.38	18.75	68.75
3.	3.13	0.00	21.88	75.00	6.25	9.38	15.63	68.75
4.	0.00	9.38	18.75	71.88	0.00	15.63	21.88	62.50
5.	6.25	3.13	12.50	78.13	6.25	9.38	9.38	75.00
укупно	1.88	3.13	18.75	76.25	3.74	8.75	17.50	70.00

Највећи број одговора на тврдње и за важно и за тачно је под бројем 4. Највеће одступање је на тврдњама 2 и 3 (0,22). Анкетирани наставници сматрају подједнако важним и тачним тврдње о извештавању родитеља и ученика о њиховом напредовању и нивоу постигнућа у односу на прописане задатке и циљеве. У прилог томе говори и просечна оцена тј. одступање од 0,16.

Препоручена мере: радити на оснаживању комуникације на релацији родитељ-наставник, ученик-родитељ, ученик-наставник, а у циљу благовременог информисања о раду, успеху и понашању ученика.

АНАЛИЗА И ЗАКЉУЧАК

Анализом препоручених мера за сва подручја вредновања може се закључити да је неопходно у наредном периоду радити на побољшању међусобне комуникације на релацији наставник-ученик, родитељ/старатељ-школа, ученик-ученик, а све у циљу подстицања континуираног рада, како би се знања стално допуњавала, проширивала и међусобно повезивала. Због тога је препорука да се нову **област квалитета самовредновања** одабере **Етос**.

Претседник Школског одбора
Весна Савић

Руководиоц тима за самовредновање
Ивана Миливојевић, психолог стр. сарадник
